

Kaikkea ei tarvitse omistaa itse – Lastenkirja kiertotaloudesta ja luonnon aarteista

YK:n maailman luontopäivänä ilmestyvä lastenkirja Herra Tömiläs ja aito aarre opettaa arvostamaan luonnon aarteita ja korostaa luonnon merkitystä hyvinvoinnille. Runomuotoinen teos kannustaa kiertotalouteen ja etsimään iloa aineettomista asioista ja luonnosta.

Luonto tuo enemmän iloa kuin sylin täydeltä tavaraa

Noin 10 vuotta sitten runoilija **Elina Kynsijärvi** ja hänen veljensä, kuvataiteilija **Heikki Takala** seurasivat lastensa leikkiä Jyväskylän Mäki-Matin perhepuistossa hiekkalaatikon reunalla. Kaikki oli hyvin, mutta monille lapsiperheille tuttu lasten leluihin liittyvä kulutuskulttuuri tuntui ahdistavalta.

– Tyttärelläni oli tapana kuljettaa mukanaan sylin täydeltä pehmoleluja, eikä hän mielellään antanut muiden leikkiä niillä. Samaan aikaan me vanhempina kipuiltiin lasten leluihin liittyvän kulutuskulttuurin ja ilmastonmuutoksen johdosta. Siitä syntyi idea tavaroita keräilevästä päähenkilöstä, joka löytää lopulta onnensa jostain aivan muualta kuin tavaroista, Kynsijärvi kertoo.

Tarve tarinan kertomiselle tuntui suurelta, ja se alkoi tuntua enemmän ja enemmän ajankohtaiselta, kun ilmastoasioiden kanssa tasapainoilu lisääntyi vuosien saatossa. Nyt Kynsijärven ja Takalan vuosia hioma tarina on näkemässä päivänvalon YK:n maailman luontopäivänä. Tärkeä sanoma pääsee viimein perheiden ja lasten luettavaksi.

Herra Tömiläs ja aito aarre -kirjassa vahvoina teemoina korostuvat kestävä kehitys ja kiertotalous. Tarinassa on haluttu korostaa sitä, kuinka kaikkea ei tarvitse omistaa itse vaan tavaroita voidaan lainata ja itselle tarpeeton kannattaa kierrättää sitä tarvitsevalle. Tarina kannustaa keskustelemaan lasten kanssa jakamisesta ja sen tuomasta ilosta sekä tietenkin siitä, että iloa voi löytää muustakin kuin tavaroista ja uusista leluista.

Harvinainen runosatu

Kirjan eloiset lyriikat ovat Kynsijärven käsialaa ja kuvitus on Takalan kynästä. Runomuotoon kirjoitettuja juonellisia lastenkirjoja julkaistaan Suomessa harvoin, ja suuri osa saatavilla olevista teoksista on käänöskirjallisuutta. Runomuotoon kirjoittaminen oli kuitenkin Kynsijärvelle luontainen valinta.

– Sanoilla leikittely on ollut lapsuudenkotimme arkea ja se kulkee useammassa sukupolvessa, Kynsijärvi kertoo.

Kynsijärvi on kirjoittanut jo tätä ennen muitakin luonto- ja eläinaiheisia lastenrunokirjoja. Luonto on Kynsijärven sydäntä lähellä, mikä näkyy runoaiheiden lisäksi omassa arjessa:

– Luonnossa liikkuminen on tullut tärkeäksi etenkin lasten myötä. Minulla ja siskollamme on Instagramissa suosittu Retkihaaste-tili, joka innostaa retkeilemään säännöllisesti ympäri vuoden.

Luonnossa liikkuminen edistää hyvinvointia, ja luonnosta nauttimista voi opetella minkä ikäisenä vain. Sisarusten luontosuhde näkyy myös *Herra Tömilään* tarinassa, jossa auringon valaisema maisema osoittautuu suuremmaksi aarteeksi kuin mikään tavara ja tuo suurempaa onnea ja hyvää oloa.

Herra Tömiläs ja aito aarre

Mukaansatempaava runomuotoinen tarina kertoo tavaroita keräilevästä Tömilästä, joka monien mutkien jälkeen oppii ymmärtämään, mistä aidot aarteet löytyvät. Tarinan äärellä niin lapsen kuin aikuisen on helppo pysähtyä pohtimaan luonnon merkitystä ja sitä, tarvitseeko kaikkea omistaa itse.

Elina Kynsijärvi (s. 1982) on runoilija ja kasvatustieteen maisteri. Nurmosta kotoisin oleva kirjailija asuu perheineen Jyväskylässä. Hän on julkaissut useita luonto- ja eläinaiheisia runokirjoja ja nauttii luonnossa liikkumisesta.

Heikki Takala (s. 1979) on kuvataiteilija ja animaattori. Hän on kotoisin Nurmosta ja asuu perheineen Turussa.

Lisätiedot, haastattelut ja arvostelukappaleet:

Suvi Skantz, Kumma-kustannus
suvi.skantz@kummakustannus.fi
puh. 014 337 0089